

Prilog 1:

**Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije**

**Polugodišnji izvještaj o radu Nacionalne investicione komisije
(za period jun-decembar 2021. godine)**

Uvod

U skladu sa Odlukom o obrazovanju Nacionalne investicione komisije, shodno Članu 5, definisana je obaveza polugodišnjeg izvještavanja Vlade Crne Gore o radu Nacionalne investicione komisije. U vezi sa navedenim, Kancelarija za evropske integracije, kao tehnički sekretarijat Nacionalne investicione komisije, sačinila je izvještaj kojim su obuhvaćene aktivnosti vezane za rad Nacionalne investicione komisije u periodu od juna do decembra 2021. godine.

Formiranje Nacionalne investicione komisije

Vlada je na sjednici održanoj 26. marta 2021. godine usvojila novu Odluku o Nacionalnoj investicionoj komisiji („Službeni list Crne Gore", br. 040/21), kojom predsjedava predsjednik Vlade. Nacionalnu investicionu komisiju, shodno Članu 3 Odluke o Nacionalnoj investicionoj komisiji čine predsjednik i četiri člana Komisije:

- 1) ministar kapitalnih investicija;
- 2) ministar ekonomskog razvoja;
- 3) ministar finansija i socijalnog staranja;
- 4) nacionalni IPA koordinator.

U skladu sa Odlukom o Nacionalnoj investicionoj komisiji („Službeni list Crne Gore", br. 040/21) i Članom 10 Poslovnika o radu, predsjednik Nacionalne investicione komisije je sazvaao **konstitutivnu sjednicu koja je održana 1. juna 2021. godine**. Shodno Članu 6 kojim je predviđeno da sastancima Komisije, po potrebi i na poziv predsjednika Komisije, mogu prisustvovati predstavnici Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i relevantnih međunarodnih finansijskih institucija, kao i druga lica, u svojstvu posmatrača ili izvjestioca, bez prava glasa. Imajući u vidu značaj ovog radnog tijela Vlade, konstitutivnoj sjednici Nacionalne investicione komisije prisustvovali su svi ministri u Vladi.

Na osnovu predloženog dnevnog reda, na konstitutivnoj sjednici je usvojena *Informacija o zadacima Nacionalne investicione komisije sa predlogom Metodologije za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata*. Metodologija definiše slijed koraka neophodnih za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata i uvrštavanje projekata na Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata (*Single Project Pipeline - SPP*). Neophodan preduslov za implementaciju Metodologije je formiranje sektorskih radnih grupa od strane resornih ministarstava, zaduženih za izbor i prioritizaciju projekata iz svoje nadležnosti. Sektorske radne grupe mogu se formirati za oblasti *saobraćaja, energetike, zaštite životne sredine, društvene djelatnosti* (obrazovanje, zdravstvo, pravda, rad i socijalno staranje) *i digitalne infrastrukture*.

Pored toga, na istoj sjednici je usvojena *Informacija o principima i načinu funkcionisanja Zapadnobalkanskog investicionog okvira*. Cilj Zapadnobalkanskog investicionog okvira je stvaranje veće sinergije između donatora i investitora, kako bi sredstva koja su dostupna kroz kredite međunarodnih finansijskih institucija na što efikasniji način bila iskorištena od strane zemalja korisnica.

Takođe, Nacionalna investiciona komisija je na sjednici usvojila *Informaciju o Ekonomskom i investicionom planu EU za Zapadni Balkan*. Evropska komisija je 6. oktobra 2020. godine usvojila Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan, kako bi doprinijela dugoročnom oporavku ekonomija regiona. U dijelu finansiranja plana, Evropska komisija je obezbjedila 9 milijardi eura finansiranja kroz IPA III program za period 2021-2027. godina kako bi se podržalo približavanje standardima EU, prije svega kroz investicije i podršku konkurentnosti i inkluzivnom rastu, održivoj povezanosti, odnosno zelenoj i digitalnoj tranziciji.

Kao posljednju, Nacionalna investiciona komisija je usvojila *Informaciju o potrebi ažuriranja Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata* i poslala je na dalje razmatranje Vladi Crne Gore. Informacija je usvojena na sjednici Vlade koja je održana 11. juna 2021. godine, a zaključcima su ministarstva bila zadužena da obrazuju *sektorske radne grupe* i imenuju kontakt osobe za saradnju sa Kancelarijom za evropske integracije, korisnicima projekata i međunarodnim finansijskim institucijama/donatorima. Pored toga, ministarstva su bila zadužena da Kancelariji za evropske integracije dostave *nacrte sektorskih lista prioriternih infrastrukturnih projekata*. Naime, Ministarstvo kapitalnih investicija je zaduženo za koordinaciju pripreme sektorske liste prioriternih infrastrukturnih projekata za oblasti *saobraćaja* i *energetike*, dok je Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma zaduženo za sektor *zaštite životne sredine*. Nadalje, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija za oblast *digitalne infrastrukture*, a Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je zaduženo za oblast *društvene djelatnosti*.

Druga sjednica Nacionalne investicione komisije je održana 10. decembra 2021. godine. Tom prilikom je usvojen Polugodišnji Izvještaj o radu Nacionalne investicione komisije za period od juna do decembra 2021. godine. Nacionalna investiciona komisija je zatim razmotrila *Informaciju o ažuriranju Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata*. Tokom sjednice je istaknut značaj Zapadnobalkanskog investicionog okvira kao ključnog finansijskog instrumenta posredstvom kojeg se obezbjeđuje tehnička i finansijska pomoć za strateške investicije i rješavaju opsežne infrastrukturne potrebe na nivou Crne Gore. Samim tim, prepoznajući bitnost ulaganja u dalji razvoj infrastrukture, zaključeno je da je neophodno raspoloživa finansijska sredstva usmjeriti na projekte koji su uvršteni u okviru Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata i prepoznati ih kao strateški relevantne. Naglašeno je da se u unapređenje spremnosti projekata sa liste moraju uložiti dodatni naponi, kako bi se postigao napredak u odnosu na zrelost projekata. Konstatovano je da je to preduslov za odobravanje finansiranja bespovratnim sredstvima EU i, u odnosu na postojeću listu, istakanuto je da je došlo do unapređenja zrelosti projekata, što je ključno za progresivnu i uspješnu implementaciju projekata.

Identifikovana su izvjesna kašnjenja u vezi sa pripremom Sektorskih jedinstvenih lista prioriternih infrastrukturnih projekata od resornih ministarstava. Istaknuto je da je prioritet Vlade Crne Gore stvaranje uslova za dobijanje i što bolje korišćenje bespovratnih EU sredstava i da su svi resori dužni da angažuju sve raspoložive kapacitete kako bi se ispoštovali zadati rokovi. S tim u vezi, ukazano je na obavezu dostavljanja Sektorskih lista prioriternih infrastrukturnih projekata Kancelariji za evropske integracije do 25. decembra 2021. godine, kako bi Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata bila usvojena do kraja 2021. godine.

Takođe, članovi Nacionalne investicione komisije su upoznati sa statusom sprovođenja prve faze projekta *Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda – Podgorica*, kao i preduslovima za odobravanje podnesene projektne aplikacije za drugu fazu. Nacionalna investiciona komisija je potvrdila značaj projekta na nacionalnom nivou i posvećenost Vlade njegovoj implementaciji u kontekstu odluke prvog Strateškog i Operativnog odbora Zapadnobalkanskog investicionog okvira o odobravanju dodatnih bespovratnih sredstava EU za implementaciju ovog projekta. Takođe, zaključeno je da je Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 11. juna 2021. godine potvrdila odluku da je već određena lokacija za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda optimalna, formalno usvojivši zaključak broj 04-2779/2.

U odnosu na zaključke sa sjednice Vlade održane 11. juna 2021. godine, kao i sa druge sjednice Nacionalne investicione komisije, resorna ministarstva su dostavila Kancelariji za evropske integracije *rješenja o formiranju sektorskih radnih grupa za izbor i ocjenu strateškog značaja prioriternih infrastrukturnih projekata*. Nadalje, resorna ministarstva su tokom decembra dostavila nacрте sektorskih lista prioriternih infrastrukturnih projekata u cilju ažuriranja i usvajanja Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata.

Shodno navedenom, nakon sveobuhvatnog procesa koji je podrazumijevao identifikaciju novih i ažuriranje postojećih infrastrukturnih projekata u odnosu na stratešku relevantnost, zrelost i procijenjenu vrijednost, Vladi Crne Gore je dostavljena na razmatranje i usvajanje *Informacija o ažuriranju Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata, s Predlogom ažurirane liste*. Vlada je na sjednici održanoj **29. decembra 2021. godine** usvojila *Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata* na koju je uvršteno **154 projekta** procijenjene vrijednosti **6,35 milijardi eura**, kako slijedi po oblastima:

- Oblast *energetike* - **13 projekata** ukupne vrijednosti **milijardu eura**;
- Oblast *saobraćaja* - **14 projekata** ukupne vrijednosti **3, 7 milijardi eura**;
- Oblast *zaštita životne sredine* - **81 projekat** ukupne vrijednosti **853, 42 miliona eura**;
- Oblast *društvenih djelatnosti* - **43 projekta** ukupne vrijednosti **731,4 miliona eura**;
- Oblast *digitalne infrastrukture* - **3 projekta** ukupne vrijednosti **63,5 miliona eura**.

Usvojena Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata je dostavljena Evropskoj komisiji i međunarodnim finansijskim institucijama, a u narednom periodu služiće kao ključna osnova za pripremu projekata u oblasti infrastrukture, kao i za njihovo predlaganje za finansiranje iz različitih izvora, uključujući fondove EU i bilateralne donacije.